

Δεν είμαστε ο εαυτός μας

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Μάθιου Τόμας

Σειρά: Μυθιστόρημα
Τίτλος πρωτοτύπου: We're not ourselves
Συγγραφέας: Matthew Thomas
Μετάφραση:
Φιλολογική επιμέλεια: Ελένη Κεκροπούλου
Σελιδοποίηση-Εκπόνηση Εξωφύλλου: Έλενα Ματθαίου
Copyright Εξωφύλλου: Simon R. Schuster

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική, η απόδοση κατά παράφραση ή διασκευή του περιεχομένου του βιβλίου με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη. Νόμος 2121/1993 και κανόνες του Διεθνούς Δικαίου που ισχύουν στην Ελλάδα.

Copyright © 2015: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΩΚΕΑΝΟΣ
& © 2014: Matthew Thomas
Σόλωνος 136, Αθήνα 106 77
Τηλ.: 210 3829339-210 3803925, Φαξ: 210 3829659
e-mail: info@oceanosbooks.gr
www.oceanosbooks.gr

ISBN: 978-618-5104-55-9

ΜΑΘΙΟΥ ΤΟΜΑΣ

Δεν είμαστε
ο εαυτός μας

Θυμάσαι, αγάπη μου
Τον άνδρα που παντρεύτηκες; Άγγιξέ με,
Θυμήσου ποιός είμαι.

– Στάνλεϊ Κούνιτς

Δεν είμαστε ο εαυτός μας, όταν βιάζει η φύσις
Και την ψυχή μας να πονεί μαζί με το κορμί μας.

– Βασιλιάς Αηρ

(*Σαικσπέιρου Τραγωδία*, μετάφραση Δημητρίου Βικέλα.
Εν Αθήναις: Εκ του Τυπογραφείου της Φιλοκαλίας, 1876)

Ο πατέρας του κοιτούσε την πετονιά στο νερό. Το αγόρι έπιασε έναν βάτραχο και κάρφωσε ένα αγκίστρι στο στομάχι του, για να δει αν θα μπορούσε να διαπεράσει το ζωντανό. Από το αγκίστρι κρέμονταν γλοιώδη εντόσθια και ένιωσε ναυτία από τις ενοχές. Προσπάθησε να φανεί αθώος όταν ρώτησε, αν μπορούσαν να ψαρέψουν με βατράχους. Ο πατέρας του τον κοίταξε, τα ρουθούνια του πετάρισαν και κούνησε μπροστά του το γεμάτο κονσερβοκούτι. Από μέσα πετάχτηκαν σκουλήκια που απομακρύνθηκαν στριφογυρίζοντας. Του είπε ότι αυτό που έκανε ήταν κακό και ότι το νεαρό της ηλικίας του δεν αποτελούσε δικαιολογία για τη σκληρότητά του. Του ζήτησε να βγάλει το αγκίστρι και κράτησε στα χέρια του το πλάσμα που σπαρταρούσε μέχρι να πεθάνει. Μετά του έδωσε το μαχαίρι για τα δολώματα και τον έβαλε να σκάψει έναν μικρό τάφο. Του μιλούσε με τρομακτική έλλειψη οικειότητας, θαρρείς και ήταν πλέον δύο άνθρωποι επάνω στη γη και το αόρατο σκοινί που τους έδενε είχε κοπεί.

Όταν έθαψε τον βάτραχο, το αγόρι πατίκωσε για αρκετή ώρα το χόμα, αποφεύγοντας να σηκώσει το κεφάλι. Ο πατέρας τού είπε να σκεφθεί για λίγο αυτό που έκανε και έφυγε. Το αγόρι κάθισε οκλαδόν ακούγοντας τα βήματά του να απομακρύνονται καθώς ανέβαιναν δάκρυα στα μάτια του και εισέβαλλε στη μύτη του η αργιλώδης μυρωδιά των σαπισμένων φύλλων. Σηκώθηκε και κοίταξε το ποτάμι. Το σούρουπο έπεφτε γοργά στην κοιλάδα. Μετά από λίγο αντιλήφθηκε ότι καθόταν εκεί περισσότερη ώρα από όσο περίμενε ο πατέρας του, αλλά δεν μπορούσε να βρει το θάρρος να πάει στο αυτοκίνητο, επειδή φοβόταν ότι μόλις θα έφτανε, θα διαπίστωνε ότι ο πατέρας του δεν θα τον αναγνώριζε ως παιδί του. Δεν μπορούσε

να φανταστεί κάτι χειρότερο από αυτό, έτσι άρχισε να πετάει πέτρες στο ποτάμι και περίμενε τον πατέρα του να έρθει να τον πάρει. Όταν μία από τις πέτρες δεν έβγαλε το αναμενόμενο πάφλασμα που συνήθισε να ακούει και ακούστηκε ξαφνικά πίσω του ένα δυνατό κόασμα, έτρεξε τρομοκρατημένος και είδε τον πατέρα του σκυμμένο επάνω από το καπό, πατώντας το ένα πόδι στον προφυλακτήρα. Έμοιαζε ικανός να τον περιμένει όλη νύχτα και τώρα ο ίσιωνε το καπέλο και του άνοιγε την πόρτα για να μπει και να πάνε σπίτι. Δεν τον είχε χάσει ακόμη.

Μέρος Ι

Ημέρες

με Ήλιο

και Βροχή

1951-1982

Aντί να πάνε στον παπά, οι άνδρες που μαζεύονταν στο μπαρ του Ντόχερτι μετά τη δουλειά, πήγαιναν στον πατέρα της Αϊλίν Τούμολτι. Η Αϊλίν ήταν εκεί και το έβλεπε με τα ίδια της τα μάτια, παρ' όλο που πήγαινε μόλις στην τετάρτη τάξη. Όταν τελείωνε ο πατέρας της το δρομολόγιό του στις διανομές, γύρω στις τεσσεράμισι, την έπαιρνε από το μάθημα ιρλανδέζικων παραδοσιακών χορών και πήγαιναν στο μπαρ. Το μάθημα διαρκούσε μέχρι τις έξι, αλλά την Αϊλίν ποτέ δεν την πείραζε που έφευγε νωρίτερα από το υπόγειο στο σπίτι του εφημέριου. Ο κύριος Χάρλεϊ της φώναζε συνέχεια να μη χάσει τον ρυθμό και να κρατάει τα μπράτσα ίσια στα πλευρά της. Η Αϊλίν ήταν υπερβολικά ψηλόλιγνη για τις συμπυκμένες κινήσεις ενός χορού που εξελίχτηκε, σύμφωνα με τον κύριο Χάρλεϊ, για να παριστάνεις ότι στέκεσαι ακίνητος, όποτε περνούσε η αστυνομία. Εκείνη ήθελε να μάθει τους χορούς *τζίτερμπαγκ* ή *λίντι χοπ*, οτιδήποτε για να μπορεί να τινάζει ασυγκράτητα τα αεικίνητα άκρα της, αλλά η μητέρα της την έγραψε στους ιρλανδέζικους χορούς.

Η μητέρα της δεν ξέχασε τελείως την Ιρλανδία. Δεν είχε πάρει ακόμη την υπηκοότητα. Του πατέρα της του άρεσε να διαλαλεί

ότι έκανε αίτηση για υπηκοότητα την πρώτη 'μέρα που το δικαιούταν. Το κορνιζαρισμένο Πιστοποιητικό Ιθαγένειας, με χρονολογία 3 Μαΐου 1938, κρεμόταν στο σαλόνι απέναντι από την υδατογραφία του Άγιου Πατρικίου που έδιδωχνε τα φίδια, το μόνο έργο τέχνης στο διαμέρισμα, εκτός αν υπολόγιζες έναν σκαλιστό ξύλινο κέλτικο σταυρό στην κουζίνα. Η μικρή φωτογραφία στο πιστοποιητικό έφερε μια ανάγλυφη σφραγίδα, μια μικροσκοπική υπογραφή και ένα πρόσωπο με ανυποχώρητα άγρια έκφραση. Η Αιλίν την κοιτούσε διερευνητικά για να πάρει απαντήσεις, αλλά η νεότερη εκδοχή του πατέρα της με τα σφιγμένα χείλη δεν ενέδιδε ποτέ.

Όταν γέμιζε ο πατέρας της Αιλίν το άνοιγμα της πόρτας με την κορμοστασιά του, κρατώντας το *Στέτσον* καπέλο του, μπροστά του σαν ασπίδα που θα τον προστάτευε από το κουβεντολόι, ο κύριος Χάρλεϊ σταματούσε τις φωνές. Οι άνδρες πάντα σώπαιναν μπροστά στον πατέρα της. Η μουσική συνέχιζε να παίζει και τα κορίτσια τελείωναν τον χορό κρατώντας τον ρυθμό *ολιπ-τζίγκ*. Η μελωδία του βιολιού ήταν υπέροχη, όταν δεν αναγκαζόταν η Αιλίν να προσέχει να κρατάει ευθυγραμμισμένο το ανυπάκουο σώμα της. Στο τέλος του τραγουδιού, ο κύριος Χάρλεϊ δεν έχανε χρόνο. Έδινε στην Αιλίν την άδεια να φύγει. Απλά κοιτούσε το πάτωμα, ενώ εκείνη μάζευε τα πράγματά της. Βιαζόταν τόσο πολύ να φύγει από εκεί μέσα και να ξεκινήσει τον βουβό τους περίπατο, που άλλαζε παπούτσια όταν έβγαινε στον δρόμο.

Μόλις έφταναν στο τετράγωνο που βρισκόταν το μπαρ, η Αιλίν έτρεχε μπροστά για να προλάβει να δει, αν καθόταν κανένας από τους άνδρες στο σκαμπό του πατέρα της, το οποίο δεν είχε δει ποτέ κατειλημμένο από κανέναν. Παρ' όλα αυτά, το μόνο που έβλεπε ήταν αυτούς, συγκεντρωμένους σε ημικύκλιο γύρω του, θαρρείς και τους προσείλκυε εκεί η προσμονή της παρουσίας του.

Το μέρος ήταν γεμάτο καπνιά και εκείνη το μοναδικό παιδί, αλλά έβλεπε τον πατέρα της να υποδέχεται την αυλή του. Πριν

τις πέντε οι θαμώνες ήταν εργάτες όπως εκείνος, που έπιναν τη μπίρα τους αργά, ικανοποιημένοι μέσα στην εξουθένωσή τους, με τη ευεξία να αιωρείται γύρω τους σαν πέπλο. Μετά τις πέντε μαζεύονταν υπάλληλοι γραφείων, κροταλίζοντας τα κέρματά τους στη μπάρα όσο περίμεναν να τους σερβίρουν. Έπιναν λαίμαργα τη μπίρα τους και έγνεφαν αμέσως για την επόμενη, αρπάζοντας τη μπάρα και με τα δυο χέρια και γέρνοντας επάνω της για να επισπεύσουν το πιώμα. Παρακολουθούσαν τον πατέρα της όσο και τον μπάρμαν.

Εκείνη καθόταν σε ένα από τα ξεχαρβαλωμένα τραπέζια στο μπροστινό μέρος, με την κεντημένη στολή της, μελετώντας τα μαθήματά της και στήνοντας ταυτόχρονα αυτί, για να ακούσει τις συζητήσεις του πατέρα της. Δεν χρειαζόταν να ζοριστεί για να ακούσει τι του λέγανε, επειδή δεν ένιωθαν υποχρεωμένοι να ψιθυρίζουν, παρ' όλο που εκείνη ήταν λίγα μέτρα μακριά. Υπήρχε κάτι το σαφές στο κύρος του πατέρα της· απάλλασε τους υπόλοιπους άνδρες από την αμηχανία.

«Κοντεύω να τρελαθώ», είπε ο φίλος του, ο Τομ, ψάχνοντας τις κατάλληλες λέξεις. «Δεν μπορώ να κοιμηθώ».

«Μίλα».

«Απάτησα τη Σίλα».

Ο πατέρας της έσκυψε και το βλέμμα του καθήλωσε τον Τομ στο σκαμπό του.

«Πόσες φορές;»

«Μόνο μία».

«Μη μου λες εμένα ψέματα».

«Τη δεύτερη ήμουν πολύ νευρικός για να τα καταφέρω».

«Δηλαδή, δύο φορές».

«Ναι».

Ο μπάρμαν πέρασε βιαστικά δίπλα τους για να τσεκάρει τη στάθμη των ποτών, τίναξε με δύναμη την πετσέτα του μπαρ επάνω στον ώμο του και απομακρύνθηκε. Ο πατέρας της γύρισε να την κοιτάξει και εκείνη πίεσε δυνατώτερα το μολύβι στο βιβλίο των ασκήσεων, σπάζοντας τη μύτη του.

«Ποιά είναι η λεγόμενη;»
 «Ένα κορίτσι από την τράπεζα».
 «Να της πεις, ότι τέρμα οι ηλιθιότητες».
 «Θα της το πω, Μάικ».
 «Θα ξαναφερθείς σαν ηλίθιος; Πες μου».
 «Όχι».

Ένας άνδρας μπήκε από την πόρτα και ο πατέρας της και ο Τομ του έγνεψαν. Τον ακολούθησε ένα ρεύμα αέρα, που πάγωσε τα γυμνά πόδια της και έφερε στα ρουθούνια της τη μυρωδιά χυμμένης μπίρας και καθαριστικού πατώματος.

«Βάλε βαθιά το χέρι στην τσέπη», είπε ο πατέρας της. «Κάθε δεκάρα που έχεις φυλαγμένη. Αγόρασε κάτι όμορφο για τη Σίλα».

«Ναι, αυτό είναι το σωστό. Αυτό είναι το σωστό».

«Μέχρι και την τελευταία δεκάρα».

«Δεν θα τσιγκουνευτώ».

«Ορκίσου ενώπιον του Θεού, ότι αυτό ήταν το τέλος».

«Τ' ορκίζομαι, Μάικ. Τ' ορκίζομαι στην τιμή μου».

«Μη μάθω ότι τσιλημπουρδίζεις».

«Αυτά είναι παρελθόν».

«Και μην πας και κάνεις καμμιά ανοησία και πεις στη δύστυχη γυναίκα σου τι έκανες. Της αρκεί που σε ανέχεται. Δεν χρειάζεται να το μάθει και αυτό».

«Ναι», έκανε ο Τομ. «Ναι».

«Είσαι ηλίθιος».

«Είμαι».

«Είναι η τελευταία φορά που μιλάμε γι' αυτό. Φέρε δυο ποτά να πιούμε».

Γελούσαν με όλα όσα έλεγε, εκτός και αν ήταν σοβαρός. Τότε έπαιρναν σοβαρή έκφραση. Μακρηγορούσαν για τις αρετές του, θαρρείς και δεν στεκόταν δίπλα τους. Στους μισούς από αυτούς βρήκε δουλειά μόλις κατέβηκαν από το καράβι –στη *Σέφερ*, στο *Μέισις*, πίσω από το μπαρ, ως συντηρητές κτηρίων ή μάστορες.

Όλοι τον αποκαλούσαν «Μεγάλο Μάικ». Φημιζόταν ότι είχε ανοσία στον πόνο. Οι ώμοι του ήταν τόσο φαρδιοί, που ακόμη

και με μακρυμάνικο πουκάμισο ήταν σαν να φορούσε επίσημο σακάκι. Οι γροθιές του είχαν το μέγεθος κεφαλιού μωρού και ο κορμός του έμοιαζε με εκείνα τα βαρέλια μπίρας που κουβαλούσε παραμάσχαλα. Δεν έκανε καμμία προσπάθεια για να διατηρήσει τη σωματική του διάπλαση, πέρα από τη δουλειά του. Δεν ήταν μυώδης, απλά ήταν γεροδεμένος σαν άνθρωπος της υπαίθρου. Αν τον πετύχαινες σε στιγμή ανάπαυλας, έμοιαζε να μικραίνει και να παίρνει κανονικές διαστάσεις. Αν είχες κάτι να κρύψεις, διογκωνόταν μπροστά στα μάτια σου.

Δεν ήταν πολύ μικρή, για να καταλάβει ότι ο πατέρας της ήταν περισσότερο ευχαριστημένος με εκείνους τους σπάνιους άνδρες, που δεν απομυζούσαν το αφρώδες ρόφημα του μύθου του, αλλά οσφραίνονταν πρώτα για λίγο καιρό την άλμη της ανθρωπιάς του με δύσπιστα ρουθουνίσματα.

Ήταν μόλις εννέα χρόνων, αλλά είχε πάρει χαμπάρι μερικά πράγματα. Ήξερε τον λόγο που ο πατέρας της δεν περνούσε να την πάρει από το μάθημα ιρλανδέζικου χορού στον δρόμο για το σπιτικό δείπνο. Αν το έκανε αυτό, θα σήμαινε ότι θα τον στερούνταν οι άνδρες με τα κουστούμια, που έρχονταν από το Μανχάταν προς το τέλος, την ελάχιστη ώρα που τους παραχωρούσε καθημερινά. Έλυναν τις γραβάτες τους γύρω του, έβγαζαν τα σακάκια τους, σχηματίζαν πηγαδάκι και έπιαναν την κουβέντα. Ο πατέρας της έπρεπε να φύγει από το μπαρ στις πεντέμισι αντί στις έξι παρά τέταρτο και αυτά τα επιπλέον λεπτά ήταν που έκαναν τη διαφορά. Αντιλαμβανόταν ότι ο ίδιος δεν το ευχαριστιόταν απλά, ότι μέρος του έργου του ήταν να είναι διαθέσιμος για τους άνδρες του και ότι το καθήκον του απέναντι στη μητέρα της ήταν το ίδιο σημαντικό.

Οι τρεις τους έτρωγαν μαζί κάθε βράδυ. Η μητέρα της σέρβιρε το φαγητό στις έξι ακριβώς, αφού περνούσε την ημέρα της καθαρίζοντας τουαλέτες και γραφεία στο εργοστάσιο Μπούλοβα. Δεν είχε ποτέ διάθεση να ακούει δικαιολογίες. Ο πατέρας της Αϊλίν κοιτούσε το ρολόι του σε όλη τη διαδρομή για το σπίτι και, όσο πλησίαζαν την πολυκατοικία τους, τάχυνε το βήμα του. Μερικές

φορές η Αϊλίν δεν τον προλάβαινε και εκείνος την κουβαλούσε στα χέρια για την τελική ευθεία. Μερικές φορές εκείνη περπατούσε επίτηδες αργά για να την παίρνει αγκαλιά.

Ένα ζεστό βράδυ του Ιουνίου, μία εβδομάδα πριν τελειώσει την τετάρτη τάξη, η Αϊλίν και ο πατέρας της μπήκαν σπίτι και είδαν το τραπέζι στρωμένο και την πόρτα της κρεβατοκάμαρας κλειστή. Ο πατέρας της χτύπησε με το δάχτυλο το ρολόι του, με ένα ύφος λες και τον είχε προδώσει, το κούρδισε και το ρύθμισε σύμφωνα με το ρολόι επάνω από τον νεροχύτη, που έγραφε έξι και είκοσι. Η Αϊλίν δεν τον είχε ξαναδεί τόσο αναστατωμένο. Καταλάβαινε ότι συνέβαινε κάτι σοβαρότερο από το ότι αργήσανε, ότι συνέβαινε κάτι μεταξύ των γονιών της, το οποίο δεν γνώριζε. Θύμωσε με τη μητέρα της, που επέμενε τόσο ακλόνητα στον κανόνα της, αλλά ο πατέρας της δεν φάνηκε να συμμερίζεται τον θυμό της. Εκείνος έφαγε αργά, σιωπηλά, ξαναγεμίζοντας με νερό το ποτήρι της όταν σηκώθηκε για να γεμίσει το δικό του και σερβίροντάς της με την κουτάλα καρότα από την κατσαρόλα στην κουζίνα. Μετά φόρεσε το παλτό του και βγήκε πάλι έξω. Η Αϊλίν πήγε μέχρι την πόρτα της κρεβατοκάμαρας, αλλά δεν την άνοιξε. Αφουγκράστηκε αλλά δεν άκουσε τίποτε. Πήγε μέχρι την πόρτα του κύριου Κίχοϊ, αλλά και εκεί επικρατούσε σιωπή. Ένωσε ξαφνικό τρόπο στη σκέψη ότι την εγκατέλειψαν. Ήθελε να χτυπήσει δυνατά και τις δυο πόρτες και να τους βγάλει έξω από τα δωμάτιά τους, αλλά γνώριζε καλά, ότι καλύτερα θα ήταν να μην πλησιάσει τη μητέρα της εκείνη τη στιγμή. Για να ηρεμήσει καθάρισε τη μαγειρική εστία και τους πάγκους, χωρίς να αφήσει ούτε ψίχουλο ή λεκέ, καμμία ένδειξη ότι η μητέρα της είχε μαγειρέψει. Προσπάθησε να φανταστεί πώς θα ήταν να ήταν πάντα μόνη. Κατέληξε ότι, αν ήταν εξαρχής μόνη, θα ήταν πιο εύκολο από το να την άφηναν μόνη. Οτιδήποτε θα ήταν ευκολότερο από αυτό.

Έστηνε αυτή για να ακούει τον πατέρα της στο μπαρ, επειδή εκείνος δεν μιλούσε πολύ στο σπίτι. Όταν μιλούσε, το έκανε για να

εκθέσει βασικές αρχές καθώς πιρουνίαζε ένα κομμάτι κρέας. «Ένας άνδρας δεν θα έπρεπε ποτέ να μένει χωρίς κάτι που θέλει, απλά και μόνο επειδή δεν θέλει να δουλέψει γι' αυτό». «Όλοι θα έπρεπε να κάνουν μια δεύτερη δουλειά». «Τα λεφτά φτιάχτηκαν για να ξοδεύονται». (Σε αυτό το τελευταίο ήταν αμετάπειστος: δεν μπορούσε να υποφέρει ανθρώπους γεννημένους στην Αμερική, που να μην έχουν αρκετά στην τσέπη ώστε να τσοντάρουν για ένα γύρο ποτά).

Η δεύτερη δουλειά του ήταν μπάρμαν, στου *Ντόχερτι*, στου *Χάρντετ*, στο *Λάιτριμ Κασλ* – ένα βράδυ την εβδομάδα στο καθένα. Όποτε δούλευε στην κάνουλα ο Μεγάλος Μάικ Τούμολτι, το μπαρ γέμιζε σε βαθμό επικίνδυνο και έβγαζε ένα κάρο λεφτά, λες και ήταν περιπλανώμενος ηθοποιός που έδινε περιορισμένες παραστάσεις. Ούτε η ζυθοποιία *Σέφερ* δεν έβγαине ζημιωμένη: όλοι ήξεραν ότι ήταν άνθρωπος της *Σέφερ*. Προσπαθούσε να διατηρήσει τη βαριά ιρλανδέζικη προφορά, από την οποία πάσχιζε να απαλλαγεί η μητέρα της: του ήταν χρήσιμη επαγγελματικά.

Όποτε έβρισκε η Αιλίν το κουράγιο να ρωτήσει για τις ρίζες της, εκείνος τη σώπαινε με μια κίνηση του χεριού. «Είμαι Αμερικανός», έλεγε θαρρείς και αυτό απαντούσε την ερώτηση και, κατά κάποιον τρόπο, το έκανε.

Όταν γεννήθηκε η Αιλίν, τον Νοέμβρη του 1941, είχαν απομείνει μερικά ίχνη των δασικών τοπίων που έφερνε συνειρμικά στον νου το όνομα της γειτονιάς της, αλλά η αναλογία πρασίνου του Γούντσαϊντ* ανήκε στα νεκροταφεία που συνόρευαν με αυτό. Η φυσική τάξη ήταν εδώ ανεστραμμένη: η ασφαλτος, οι σανίδες που κάλυπταν τους εξωτερικούς τοίχους και τα τούβλα έσφουζαν από ζωή και οι νεκροί εξουσίαζαν το γρασίδι.

Η οικογένεια του πατέρα της είχε δώδεκα παιδιά και της μητέρας της δεκατρία, αλλά η Αιλίν δεν είχε αδέρφια. Στο τετραώροφο κτήριο που έμεναν, που βρισκόταν ανάμεσα σε σειρές σπιτιών,

* *Woodside-Wood*: δάσος (Σ.τ.Μ.)

στριμωγμένα δίπλα από το ποτάμι που σχημάτιζε το υπερυψωμένο τρένο της γραμμής 7, οι τρεις τους κοιμούνταν σε πανομοιότυπα κρεβάτια, σε ένα δωμάτιο που θύμιζε στρατώνα. Στην άλλη κρεβατοκάμαρα έμενε ένας νοικάρης, ο Χένρι Κίχοϊ, που κοιμόταν σαν βασιλιάς, πληρώνοντας ως αντάλλαγμα κάποια από τα μηνιαία έξοδα. Ο κύριος Κίχοϊ έτρωγε αλλού και, όταν ήταν σπίτι, καθόταν στο δωμάτιό του με την πόρτα κλειστή, παίζοντας το κλαρινέτο του τόσο απαλά, που η Αϊλίν έπρεπε να κολλήσει το αυτί στην πόρτα για να το ακούσει. Τον έβλεπε μόνο όταν έφευγε και ερχόταν και όποτε πήγαινε στο μπάνιο. Μπορεί να της φαινόταν περίεργο να υπομένει την παρουσία του, που έμοιαζε με φάντασμα, χωρίς να ξέρει τίποτε άλλο γι' αυτόν, αλλά, όπως και να είχαν τα πράγματα, ένιωθε καθησυχασμένη ξέροντας ότι ήταν πίσω από εκείνη την πόρτα, ιδίως τις νύχτες που γυρνούσε ο πατέρας της σπίτι έχοντας πει ούισκι.

Ο πατέρας της δεν έπινε συνέχεια. Τις νύχτες που δούλευε στα μπαρ δεν έπινε σταγόνα και κάθε σαρακοστή το έκοβε μαχαίρι, για να αποδείξει ότι μπορούσε – εκτός, φυσικά, από την ημέρα του Αγίου Πατρικίου και τις ημέρες που προηγούνταν και ακολουθούσαν.

Τις βραδιές που δούλευε στα μπαρ ο πατέρας της, η Αϊλίν και η μητέρα της έπεφταν νωρίς στο κρεβάτι και κοιμούνταν βαριά. Όταν δεν δούλευε όμως, η μητέρα της την κράταγε ξύπνια μέχρι αργά και οι δυο τους επιθεωρούσαν λεπτομερώς τα πάντα – τα καλά ασημικά, τα αγαλματίδια, τα κρύσταλλα του πολυέλαιου, τις κορνίζες. Μπορεί μετά την άφιξη του πατέρα της να κυριαρχούσε το χάος, αλλά προηγουμένως επικρατούσε μια φούρια, θαρρείς και οργάνωναν πάρτι για έναν μοναδικό καλεσμένο. Όταν δεν απέμενε τίποτε άλλο να καθαρίσουν ή να γυαλίσουν, η μητέρα της την έστελνε για ύπνο και περίμενε καθισμένη στον καναπέ. Η Αϊλίν άφηνε την πόρτα της κρεβατοκάμαρας λιγάκι ανοιχτή.

Ο πατέρας της ήταν καλά όποτε έπινε μπίρα. Φρόντιζε να κρεμάει το καπέλο και το παλτό του στο γάντζο στον τοίχο. Ύστερα

καθόταν βαριά στον καναπέ, σαν μεγάλη αρκούδα δεμένη με λουρί, τρυφερός και μουρτζούφλης, με την πίπα γερά στερεωμένη ανάμεσα στα δόντια του. Άκουγε τη μητέρα της να του μιλάει ήρεμα για ζητήματα του σπιτιού· εκείνος κατένευε και πίεζε μεταξύ τους τα απλωμένα δάχτυλα των χεριών του, δημιουργώντας πρώτα ένα θόλο και ύστερα διαλύοντάς τον, όταν τα χώριζε.

Μάλιστα, μερικά βράδια έμπαινε χορεύοντας και έκανε τη μητέρα της να γελάει, παρ' όλο που είχε σκοπό να τον αγνοήσει. Τη σήκωνε στα χέρια από τον καναπέ και την πηγαινόφερνε στο δωμάτιο με αργούς βηματισμούς. Ήταν φοβερά χαρισματικός και η μητέρα της δεν ήταν άτρωτη απέναντί του.

Όταν έπινε ουίσκι όμως, που συνέβαινε κυρίως τις ημέρες πληρωμής, το λουρί έκανε φτερά. Πετούσε το παλτό του στο τραπεζάκι της εισόδου, ενέδρευε στο δωμάτιο αναζητώντας αντικείμενα για να τα εκσφενδονίσει, θαρρείς και μόνο με τις βίαιες σωματικές αντιδράσεις θα απαλλασσόταν από τη συσσωρευμένη πίεση των προσδοκιών από το μπαρ. Οι ποσότητες ουίσκι που μπορούσε να καταναλώσει ο πατέρας της χωρίς να χάσει την αυτοκυριαρχία του ήταν περιβόητες –είχε ακούσει άνδρες από του Ντόχερτι να καυχούνται γι' αυτό– και μία νύχτα, ως απάντηση στη γεμάτη απορία και αγανάκτηση ερώτηση της μητέρα της, εξήγησε ότι, όποτε αντιμετώπιζε μια πρόκληση, μια σειρά από ποτά, δεν ήθελε να απογοητεύσει την πίστη των ανδρών αυτών στο πρόσωπό του, όσο και αν τον εξαντλούσε να πρέπει να κρατάει την πλάτη ίσια και τα λόγια του καθαρά. Όλοι είχαν ανάγκη να πιστεύουν σε κάτι.

Δεν εκσφενδόνιζε τίποτε επάνω στη μητέρα της και πετούσε μόνο πράγματα που δεν έσπαγαν: μαξιλαράκια του καναπέ, βιβλία. Η μητέρα της σώπαινε και καθόταν εκεί μέχρι να τελειώσει. Αν έπιανε το μάτι του την Αϊλίν να τον κρυφοκοιτάζει από τη χαραμάδα της πόρτας της κρεβατοκάμαρας, σταματούσε απότομα σαν ηθοποιός που ξεχνούσε τον ρόλο του και κατευθυνόταν προς το μπάνιο. Η μητέρα της γλιστρούσε στο κρεβάτι. Το πρωί

εκείνος καθόταν βλοσυρός επάνω από ένα φλιτζάνι τσάι, ανοιγοκλείνοντας τα βλέφαρα αργά, σαν σαύρα.

Μερικές φορές η Αϊλίν άκουγε τους Γκρέιντι ή τους Λονγκ να καβγαδίζουν. Στους ήχους αυτής της οργής ένιωθε ανακούφιση σήμαιναν ότι η οικογένειά της δεν ήταν η μόνη προβληματική στην πολυκατοικία. Και οι γονείς της μοιράζονταν στιγμές σιωπηλής επικοινωνίας όποτε συνέβαινε αυτό και κοιτάζονταν με τα φρύδια ανασηκωμένα επάνω από το τραπέζι της κουζίνας ή αντάλλαζαν θλιμμένα χαμόγελα με το που ξεκινούσαν οι φωνές.

Μία φορά, την ώρα που έτρωγαν βραδινό, ο πατέρας της έγνεψε προς το δωμάτιο του κύριου Κίχοϊ. «Δεν θα τον έχουμε για πάντα εδώ», είπε στη μητέρα της. Και πάνω που κατακλυζόταν η Αϊλίν από θλίψη στη σκέψη μιας ζωής χωρίς τον κύριο Κίχοϊ, ο πατέρας της πρόσθεσε: «Θεού θέλοντος».

Όσο και αν τέντωνε το αυτί της για να ακούσει τον κύριο Κίχοϊ μέσα από τον τοίχο, οι μόνοι ήχοι που ακούγονταν ήταν το τρίξιμο του σομιέ, το σιγανό θρόισμα του μολυβιού του όταν καθόταν στο γραφειάκι και ο απαλός ήχος του κλαρινέτου.

ΣΕΙΡΑ: ΘΡΙΛΕΡ

Το μυαλό δεν είναι λιγότερο αινιγματικό από την καρδιά. Στο Δεν Είμαστε ο Εαυτός Μας, ο Μάθιου Τόμας έγραψε ένα αριστούργημα για το μυαλό και την καρδιά, καθώς και την ανατομία της αμερικάνικης μεσαίας τάξης του εικοστού αιώνα. Τίποτε δεν λείπει: πώς ζούμε, πώς αγαπάμε, πώς πεθαίνουμε, πώς συνεχίζουμε την ζωή μας. Και ο Τόμας το καταφέρνει με το επικό εύρος και τις μικρές απολαύσεις που προσφέρει η καλή λογοτεχνία. Η ανάγνωση ενός τόσο καλού βιβλίου εμπνέει θάρρος και μετριοφροσύνη.
Joshua Ferris, συγγραφέας του *Then We Came to the End*

Γεννημένη το 1941 στο Γούντσαϊντ του Κουίνς, η Αϊλίν Τούμολτι μεγάλωσε φροντίζοντας τους αλκοολικούς γονείς της, ωστόσο πάντα ονειρευόταν μια καλύτερη ζωή, μακριά από την ταραγμένη παιδική ηλικία της. Όταν συνάντησε τον Εντ Λίρι, έναν επιστημονικό ερευνητή, που δεν έμοιαζε με κανέναν από τους άντρες που είχε γνωρίσει, η Αϊλίν πίστεψε ότι μαζί του θα ζούσε την κοσμοπολίτικη ζωή που λαχταρούσε. Μετά το γάμο τους η Αϊλίν παρότρυνε τον Εντ να θέλει περισσότερο: καταβωμένη δουλειά, διακεκριμένους συνεργάτες, ωραιότερο σπίτι σε καλύτερη περιοχή, αλλά καθώς περνούν τα χρόνια γίνεται φανερό ότι η ολοένα μεγαλύτερη απροθυμία του απέναντι σε όλα αυτά οφείλεται εν μέρει σε μια βαθιά ψυχολογική αλλαγή. Ακόμη και όταν η οικογένεια Λίρι ανεβαίνει κοινωνικά- αποκτώντας το μεγαλοπρεπές σπίτι που πάντα λαχταρούσε η Αϊλίν-στη ζωή τους εισέρχεται το αναπόφευκτο σκοτάδι. Η Αϊλίν, ο Εντ και ο γιος τους, Κόνελ, προσπαθούν απεγνωσμένα να μείνουν ενωμένοι συνεχίζοντας φυσιολογικά της ζωή τους και να συντηρήσουν –παρά τις αντιξοότητες– τα ιδανικά που τρέφουν για το μέλλον τους.

Επικό ως προς το εύρος του, πρωικό ως προς το χαρακτήρα, γραμμένο δεξιοτεχνικά, το Δεν Είμαστε ο Εαυτός Μας αποτελεί μια μαρτυρία για τις μεγαλύτερες επιθυμίες και αδυναμίες μας.

Ένα πραγματικό έπος με την καλύτερη έννοια της λέξης, που περιλαμβάνει όλες τις μεγάλες, υπέροχες συγκινήσεις του αμερικάνικου 20ου αιώνα... Όσο υπάρχουν λογοτεχνήματα όπως το Δεν Είμαστε ο Εαυτός Μας, όσο υπάρχουν συγγραφείς όπως ο Μάθιου Τόμας, το μυθιστόρημα δεν επιβιώνει απλά- σφύζει από ζωή.
Charles Bock, συγγραφέας του *Beautiful Children*

Το Δεν Είμαστε ο Εαυτός Μας είναι ένα βιβλίο εξαιρετικά συγκινητικό και ο χαρακτήρας της Αϊλίν Λίρι- μητέρα, σύζυγος, κόρη, ερωμένη, νοσοκόμα, μια γυναίκα που αφιερώθηκε στην φροντίδα των άλλων και λαχάρησε την κοινωνική κατάξωση, μια υποτιμημένη προστάτιδα των αξιών- αποτελεί σημαντική προσθήκη στην λογοτεχνία μας».
Chad Harbach, συγγραφέας του *The Art of Fielding*

ΩΚ 150

ΩΚΕΑΝΟΣ

Σόλωνος 136, 106 77 Αθήνα

Τηλ.: 210 3829339-210 3803925

www.oceanosbooks.gr

ISBN: 978-618-5104-55-9

9 786185 104559